

Staten, skal jeg ikke nu komme nærmere ind derpaa, fordi det jo vil bero paa, om Statsdriften ikke er langt dyrere end den bør være. Et er, hvad der kan have fundet Sted baade med Hensyn til den administrative Fastsettelse af Lønningerne og andre saadanne Forhold og med Hensyn til de administrative Forsøg med Fartplaner og Ansættelse af Taxter, denne egenmægtige Forsøgen og Samlen uden Indsigt og Kontrol fra Rigsdagens Side o. s. v. — Et er Alt dette, og et Andet er, om der var en Organisation, hvorved de konstitutionelle Hensyn kunne blive tagne i tilbørlig Betragtning, saa at Rigsdagen fik øvet sin Medvirkning og Kontrol. Jeg paastaar derfor, at ærede Medlemmer kunne ikke fra det hidtidige slutte til, hvad Statsdriften nødvendig maa kræve, til hvad det vilde kræve, naar den førtes ind under ordnede konstitutionelle Bestemmelser, ogsaa med Hensyn til den Opfattelse, at hele Systemet er for bureaukratisk og for afvisende imod Begjæringer om enkelte Ændringer, hvilket gjørne kan være, vilde der jo paa den Maade kunne øves Kritik. Jeg vil f. Ex. nævne, hvad det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgtreds (N. Andersen) anførte om den forte Afvisning af Klagerne over den Ubehagelighed for Nordvest-Jylland, som er opstaaet ved den sidste Fartplans Forandring. Naar saadanne Sager fremdrages her og tages med op i den samlede Overveelse, som det aarlige Budget i sine Enkeltheder giver Anledning til, er det naturligt, at det vil øve en lignende Indsigt paa den Bestyrelse, som staar i Spidsen og har Ansvar for Ledelsen, som vor Kritik over Postvæsenet og Telegrafvæsenet har øvet paa disse Institutioners Ledelse. Den har jo paa mangfoldige Punkter virket animerende og kontrollerende paa Bestyrelsen af disse Sager. Det første og andet Afsnit af Lovforslaget omhandler Organisationen, Lønningerne og Pensioneringen, altsaa der, der nærmest vedkommer Administrationen og Personalet. Der faldt en Ytring foreleden, som jeg opfattede saaledes, at vi skulde egentlig kun se paa denne Lov med Publikums Interesse for Die. Men deri er jeg ikke enig. Jeg holder for, at naar Staten — og med Undtagelse af Ribe-Banen og Gjedser-Banen og forskellige saadanne Stykker har Rigsdagen været med til at anlægge alle disse Baner — naar vi altsaa saaledes have udviklet et saadant System og nødvendig have maattet drage mange tusinde Mennesker til Driften, og mange have tjent næsten en Menneskealder i disse Stillinger eller i det Hele været knyttede til denne Statsvirksomhed, saa opstaar der der-

ved for os et overordentlig vigtigt Hensyn ved Behandlingen af denne Lov. Hele første og andet Afsnit gjælder dette store Personale, disse mange, jeg tør sige, tusinder Familier, og det er en Side af Loven, som ikke vil blive den mindst vigtige for det kommende Udvalg at trænge dybt ind i, for i disse mange Forhold og omfattende Sager at træffe den retfærdigste og billigste Ordning. Jeg sætter dette i Spidsen, jeg paastaar, at det er en Opgave, hvorved Rigsdagen baade kan faae Leilighed til at lægge sin Kundskab og Dygtighed ligejom ogsaa sin Retfærdigheds- og Billighedsfølelse for Dagen. Ved at trænge ind i, hvilket Arbejde, der kræves og hvilket Ansvar de Paagjældende stilles overfor, vil den komme paa det Rene med de Lønninger, der efter vore danske Forhold maa findes passende. Nu er Institutionen bleven saa gammel, at jeg ikke skjønner rettere, end at dens Funktionærer nu staa lige stillet med Postvæsenets og andre Institutioners Funktionærer med samme rimelige Krav paa Løn og Esterløn som disse Statens Funktionærer, efter deres Stillings Betydning og Arbejde iøvrigt. Hvad det Formelle ved Organisationen angaar, er der jo foreslaaet een Generaldirektør for den almindelige Ledelse ved 4 Afdelinger under sig, hver delt i 2 Distrikter med 3 Forvaltninger i hver Distrikt. Hvor vidt denne Ordning er absolut fornøden, eller hvor vidt der f. Ex. under den almindelige Ledelse kunde være færre Afdelinger end 4, tør jeg ikke komme ind paa, jeg tør ikke i dette Øieblik komme ind paa at paastaa, hvorvidt dette Personale, som er nævnt i §§ 1 og 2, første Afsnit, er som der er bleven lagt, $\frac{3}{4}$ Gange for stort, navnlig hvad Personalet angaar i § 2, eller om dette ikke er saadan en Bittighed af en eller Anden, som har et Horn i Siden paa Jernbaneforvaltningen. Det tror jeg, man særlig kan henstille til det høistærede eventuelle Udvalg at trænge dybere ind i. Jeg har set noget Saadant i Bladene, og navnlig er det et enkelt Blad — hvis Beretninger jeg ellers ikke sætter meget højt — der paa denne Maade har vist, at det har et stærkt Horn i Siden paa Jernbaneforvaltningen, men det kan ikke have nogen videre Betydning for os, det er kun Vint, vi kunne tage med, og som kun desto stærkere maa ansøre os til en indgaaende Behandling af Sagen, nu første Gang den foreligger. Hvad dernæst § 2 om Lønningerne angaar, saa er jeg, naar Arbejdet kræver en teknisk og faglig uddannet Mands hele Tid, og dersom han først kan naae til disse Stillinger i en fremrykket Tjenestealder, ikke saa synderlig